

iværksættes, og da det ikke kan udelukkes, at andelsboligforeningerne i enkelte år ikke kan opfylde dette program, har man foreslået, at boligministeren kan overføre en eventuelt udnyttet del af foreningernes kvote til andre sociale boligforetagender.

Ved den direkte sammenkobling af statslåns- og statstilskudsbestemmelserne i § 20 er det til sigtet at understrege, at man ønsker at fremme specielt det byggeri, der tager sigte på den vanskeligst stillede del af befolkningen. De foreslåede tal på 2 000 lejligheder med tilskud betyder en væsentlig udvidelse i forhold til den hidtidige virksomhed på dette område, idet der efter 1955-loven kun har været mulighed for at yde tilskud til ca. 350 lejligheder årlig. Der har imidlertid vist sig at være et stærkt stigende behov for disse midler.

For tiden kan staten give tilskud på 15 pct. på betingelse af, at kommunen yder lignende tilskud, og at foretagendet selv skaffer et tilskud på 5 pct. af værdien. Efter forslaget skal staten kunne yde tilskud på 20 pct. af værdien under forudsætning af, at kommunen og byggeforetagendet tilsammen yder et tilskud på 15 pct.

Med den forudsatte forøgelse af byggeriet for de mindstbemidlede må man forudse, at det bliver vanskeligt gennem indsamling at skaffe de 5 pct., som virksomheden hidtil har skullet skaffe. Det er derfor foreslået, at man overlader det til kommunen og virksomheden at træffe aftale om, hvorledes de skal fordele byrderne imellem sig, og der er herved åbnet mulighed for, at kommunen alene kan påtage sig denne byrde. Man har endvidere under hensyn til den samfundsmæssige betydning af dette byggeri fundet det rimeligt, at der åbnes adgang til i særlige tilfælde at lade staten bære den største del af tilskuddene, således at det tilskud, der i disse tilfælde skal skaffes af kommunen og virksomheden, kun skal udgøre 10 pct.

Til § 21.

De i paragraffen omhandlede lånegrænser svarer til lånegrænserne for statsgaranterede lån til socialt byggeri.

Til §§ 22 og 23.

I disse paragraffer behandles spørgsmålet om statslån til parcel- og rækkehusbyggeri til brug for mindrebemidlede. Selv om den private finansieringsvirksomhed må antages efterhånden at kunne overtage en væsentlig del af finansieringen af parcel- og rækkehusbyggeriet, må man forudse, at der stadig vil være en kreds af bygherrer, som ikke vil kunne opnå tilstrækkelige lån gennem de sædvanlige finansieringsorganer. Derfor har man

foreslået at bibeholde en udlånsvirksomhed til fordel for de mindrebemidlede parcelhusbygherrer.

Det foreslås, at långivningen stort set følger de hidtidige retningslinier med hensyn til lånegrænser samt husstørrelse og pris, og man forudsætter en aftrapning af bevillingsvirksomheden fra 2 500 lejligheder årligt i finansåret 1959-60 ned til 1 000 lejligheder årligt fra og med finansåret 1962-63.

Til § 24.

Det kan påregnes, at der inden længe vil blive forelagt forslag til en ny saneringslov, hvis gennemførelse forventes at ville medføre en stærk stigning i saneringsvirksomheden. Det forøgede boligbehov, der derved fremkommer, vil vanskeligt kunne tilfredsstilles under mere frie finansieringsforhold. Saneringskommissionen har i sin betænkning skønnet, at der efterhånden, som saneringsvirksomheden kommer i gang, vil kunne blive tale om en saneringsvirksomhed omfattende ca. 3 000 lejligheder årligt. En del af den bolig efterspørgsel, som denne saneringsvirksomhed vil fremkalde, kan formentlig dækkes igennem den långivning, der i øvrigt åbnes mulighed for, men der bliver sikkert en lille del tilbage, som kun kan dækkes, hvis man igennem en statslånsvirksomhed direkte sigter mod at skabe det fornødne erstatningsbyggeri. Man har i forslaget regnet med lån til 1 500 erstatningslejligheder i hvert finansår, men det er muligt, at dette tal senere må tages op til revision, hvis det viser sig, at saneringsvirksomheden bliver større end forudsat.

Til § 25.

Der har i de seneste år fra flere sider, både offentlige og private, været udfoldet store bestræbelser for at forøge byggeriets produktivitet. Medens det inden for de fleste andre områder af samfundslivet har været muligt at gennemføre en stigende levestandard derved, at produktionen af forbrugsgoderne er blevet stadig mere effektiv, så disse har kunnet erhverves til relativt faldende priser, har forbedringen i boligstandarden i det væsentlige måttet baseres på en udvidet offentlig støtte til udligning af de stigende byggepriser. En forøgelse af byggeriets produktivitet er en afgørende forudsætning for stadig bedre boligforhold uden fortsat øgede offentlige subsidier.

Erfaringerne fra de forløbne år har vist, at nydannelser inden for byggeriet har meget vanskeligt ved at trænge igennem, medmindre det gennem praktiske erfaringer i tilstrækkelig stor målestok kan påvises, at de er lønnende for byggeriet,